

en nøjere Udførelse af, for Størstedelen var udarbejdet. Derimod knytter Forf. mere sine Betragtninger til den ovenfor S. 294 nævnte under 5. Maj 1880 af den tyske Rigsdag vedtagne v. Seydewitz'ske Resolution. Forf.s Standpunkt er ikke: «Lav eller Næringsfrihed?» men «Innung innerhalb der Gewerbefreiheit». Først fremsætter han nogle Bemærkninger om Fortidens Lav; derefter om Nutidens frivillige Lav; saa en Kritik af v. Seydewitz's Forslag; endelig et Afsnit om Lærlingspørgsmaalet, hvor han anbefaler «obligatoriske Lærlingepøver», ordnede af Haandværkerforeninger, Examenkommissioner m. m. Nogle ret interessante Bilag om Udstillinger af Lærlingearbejder, Arbejdsretter, Lavstatuter, Udkastet til Lavsloven o. s. v., slutte sig til Bogen. Skriftet er kun et Lejlighedsskrift, og ikke meget originalt; men det indeholder flere gode Ting og indtager en meget hæderlig Plads i den store Literatur om Næringsfrihed og Næringslov, der i de sidste Aar er voxet op i Tyskland.

Ministère des affaires étrangères: Conférence monétaire internationale. Procès-verbaux. I—II. Paris, imp. nat. 1881.

I Protokollens andet Bind (Juni-Juli) findes bl. A. Etatsraad Levys (her i Tidsskriftets 8.—9. Hefte meddelte) Møntforslag optaget. Bindet indeholder desuden adskillige andre interessante Aktstykker. Overhovedet ere disse *procès-verbaux* med Bilag af Betydning for hvem, der ønsker nøjere Besked om, hvorledes det i Øjeblikket staar til med *la question monétaire*.

A. v. Totis, die wirthschaftlichen Verhältnisse der Vereinigten Staaten von Amerika, in ihrer Rückwirkung auf diejenige Europa's. Berlin, Verl. v. Leonh. Simion. 1881. (42 S.). [Hefte 19 af «Volksw. Zeitfragen».]

«Den 15. November 1883 er det hundrede Aar siden, at New York rømmedes af de britiske Tropper og saaledes paa-trykte de tidligere britisk Koloniers Uafhængighed det sidste Segl. I dette korte Tidsrum har den lille Hob Kolonister udstrakt sit Stjernebanner over et uhyre Landomraade, hvor

enkelte Stater have et evropæisk Kejserriges Størrelse, og den har overspændt dette Landomraade med et gigantisk Net af Samfærdselsveje til Lands og til Vands. Befolkningen, der dengang neppe udgjorde 3 Millioner, var allerede for halvtredsindstyve Aar siden voxet op til næsten 13 Mill.; Folketællingen i 1870 førte Folketallet op til 38¹/₂ Mill., den i 1880 til lidt over 50 Mill. Pladser, der, som St. Louis og Chicago, for halvtredsindstyve Aar siden kun vare smaa Koloniststationer, tælle nu Hundredetusinder af Indvaanere. I Aaret 1800 laa Befolkningens Længdegjennemsnitlinje i Washington; Folketællingen i 1840 forlagde den til Pittsburgh, den i 1870 til Cincinnati, og den i 1880 har skudt den videre mod Vest til Indianapolis. Med Hensyn til almindelig Folkedannelse er Amerika Evropa fuldkommen jævnbyrdigt, ja i mange Henseender overlegent. Vi se allerede nu i Amerika det Land, hvor Tekniken fejrer sine højeste Triumfer, og hvor Videnskaben ikke blot bedst har forstaaet, at gjøre mekaniske Kræfter nyttige i Menneskets Tjeneste, men hvor den tillige i den højeste Grad bestræber sig for at hæve Mennesket fra den lave Stilling som fysisk Arbejdskraft op til de raa Naturkræfters tænkende Leder og Behersker. De Forenede Staters Udenrigshandel, der for halvtredsindstyve Aar siden havde en Værdi af 180 Mill. Dollars, har i den Grad udvidet sig, at den ved Udgangen af Finansaaret 1879—80 naaede en Højde af over 1500 Mill. Og Forretningsforholdene i Amerika have faaet en saadan Betydning i Verdenshandelen, at de i en væsenlig Grad øve Indflydelse paa de evropæiske. De overdrevent blomstrende Forhold, der fra Slutningen af Treserne udviklede sig i Amerika, var en væsenlig Løftestang for den Overspekulation, der dengang ogsaa fandt Sted i Evropa; den amerikanske Krise i 1873, der dannede Afslutningen paa hin blomstrende Periode, gav Signalet til den almindelige Depression, som vi derefter i en Række af Aar vare Vidner til, og det ny økonomiske Liv i de Forenede Stater i 1879 gav ligeledes atter det første mægtige Stød til det Opsving i Verdenshandelen, som vi siden da have bemærket Unge Stater, hvis Befolkninger bringe de ældre Kulturstaters Opfindelser, Kundskaber, tusindaarige Er-

faringer og hele Civilisation med sig, og som aabne en vid Mark for Anvendelsen heraf, ere i Stand til at udvikle sig forholdsvis hurtigt, og de store Fremskridt, som Amerika har gjort i Udviklingen af sit økonomiske Liv, ere ganske vist derfor forklarlige» Men denne Udvikling har baade i økonomisk og anden Henseende den største Betydning for Evropa. I korte Træk skildrer Forf. os da, hvilken Udviklingsgang de økonomiske Tilstande i Amerika have fulgt siden Borgerkrigen, og hvilken Tilbagevirkning denne Udviklingsgang har paa Evropa. Interessante statistiske Notitser, der dog ikke fremtræde paa en tilstrækkelig overskuelig Maade, om Amerikas Industri, Handel, Landbrug, Pengeforhold etc. etc.

E. Sacher, Prof., Grundzüge einer Mechanik der Gesellschaft.
I. Theoretischer Theil. Jena, G. Fischer. 1881. (246 S.).

Bogen er kun skreven for «tænkende Læsere» siger Forf., og vel nærmest mathematisk tænkende Læsere. Det er en Slags mathematisk Fremstilling af Hovedsætninger i Nationaløkonomien. Ved Hjælp af Mathematiken mener Forf. at kunne faa Bugt med Usikkerheden og Uenigheden indenfor Nationaløkonomernes Række. Han «tror i Naturvidenskaberne at have fundet Grundvolden for en rationel Nationaløkonomi. I det Mindste kan man ved deres Hjælp klart erkjende, hvorfra de drivende Kræfter i Folkelivet stamme, hvormegen Kraft et Folk besidder, hvormegen det forbruger, og hvorledes det, der skal forbruges, kan erhverves. Endvidere lade Nationaløkonomiens grundlæggende Definitioner sig give i en saa præcis Form, som det ellers ikke vilde være let at finde.»

H. Eisenhart, Prof. a. d. Univ. Halle, Geschichte der National-
økonomik. Jena, G. Fischer. 1881. (243 S.).

Indhold: I. Naive Periode: 1. Videnskabens moderne Udviklingsgrund. 2. Dens ydre Foranledning. 3. Første System, Merkantilismen. II. Kritisk-liberale Periode: 1. Det fysiokratiske System. 2. Industrisystemet: a. Adam Smith; b. det liberale Systems Indtræden i Praxis. 3. Ricardo og Manchester-skolen. III. Organisk Periode: 1. Socialismen i Frankrig: